

Nr 25.

Ankom till Riksdagens kansli den 18 april 1913 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående utlämning av förbrytare samt till lag om ändring i 1 kap. strafflagen, dels ock en i anledning därav väckt motion.

Närvarande vid ärendets slutliga behandling: herrar Widén, Lindhagen, af Ekenstam, Söderbergh, Trana, Gezelius*, Alexanderson, Greve Lagerbjelke, von Baumgarten, Eliasson*, Petersson i Lidingö villastad*, Pettersson i Södertälje, Pettersson i Bjälbo, Olsson i See, Rehn och Persson i Norrköping.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 31 januari 1913 dagtecknad proposition, nr 50, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit Riksdagen att antaga här nedan intagna förslag till lag angående utlämning av förbrytare samt till lag om ändring i 1 kap. strafflagen.

I samband med denna proposition, som hänvisats till lagutskottet, har utskottet till behandling förehaft en med anledning därav av herrar *Sven Persson* i Norrköping och *Rickard Sandler* inom Andra kammaren väckt motion, nr 274, i vilken hemställts,

att Riksdagen måtte besluta sådana ändringar i föreliggande förslag till lag angående utlämning av förbrytare,

att uttrycket »eller den svenska sjölagen» i 4 § utgår;

att 7 § blott stadgar: »Utlämning må ej ske för politiskt brott»;

att handling vari utlämnande begäres även skall innehålla *omständigheterna* för brottet;

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 9 saml. 24 häft. (Nr 25.)

att prövandet av häktningsbegäran överflyttas från polismyndighet till Konungens befallningshavande;

att tiden mellan häktning och utlämningsframställning fastställs till högst tre resp. sex veckor;

att bestämmelser i traktater och överenskommelser ej få strida mot förevarande lags bestämmelser.

**Utskottets
yttrande.**

Vid föredragning av det ifrågavarande ärendet i statsrådet den 3 maj 1912 framhöll föredragande departementschefen bland annat hurusom, under det enligt äldre rättsåskådning varje rättsstat endast hade att bekymra sig om upprätthållandet av rättstillståndet inom sitt eget område och icke ansågs äga något intresse eller ens någon rätt att straffa förbrytelser, begångna utom dess eget område, numera däremot inom den civiliserade världen den uppfattningen allmänt gjort sig gällande, att de särskilda staterna ur rättslig synpunkt äga skyldighet att samarbeta med varandra till brottslighetens bekämpande. I olika mån och på olika sätt har berörda uppfattning tagit sig uttryck hos de särskilda staterna, men såsom allmän regel kan sägas gälla, att den stat, dit förövaren av ett annorstädes begånget brott tagit sin tillflykt, antingen själv straffar honom för detsamma eller ock, med undantag för vissa fall, utlämnar honom till vederbörande stat för att straffas.

Jämlikt 1 kapitlet i allmänna strafflagen kan utomlands begånget brott här i riket bestraffas, då brottslingen är svensk eller brottet begåtts emot Sverige eller svensk man. Beträffande utlämning finnas däremot i svensk lag inga bestämmelser meddelade. Emellertid har Konungen på framställning av främmande staters regeringar i överensstämmelse med vanlig internationell praxis plägat bevilja utlämningar antingen i anslutning till därom med vederbörande stat ingången traktat eller jämväl utan att sådan funnits sluten.

De traktater av dylikt slag, som för närvarande äro i kraft, äro såsom av departementschefens berörda yttrande framgår, de, som avslutats med Portugal (1863), Italien (1866 och 1878), Österrike (1868), Frankrike (1869), Belgien (1870 och 1877), Stora Britannien och Irland (1873), Tyskland (1878), Luxemburg (1883), Spanien (1885), Amerikas förenta stater (1893), Nederländerna (1895) och Norge (1907).

Utom i dessa traktater förekomma i andra med främmande stater träffade överenskommelser särskilda bestämmelser rörande utlämning i vissa fall, såsom i handels- och sjöfartstraktaten med Kina av den 20 mars 1847,

i vänskaps-, handels- och sjöfartstraktaten med Siam av den 9 november 1869 samt i den uti Bryssel den 2 juli 1890 slutna överenskommelsen angående åtgärder till undertryckande av slavhandeln i det inre Afrika.

Såsom av det föregående framgår finnes överenskommelse angående utlämning ej träffad med, bland andra stater, Danmark, Ryssland och Schweiz.

Emellertid är frågan om utlämning av förbrytare av den stora betydelse ur rättslig synpunkt, att, såsom departementschefen framhåller, lösningen av densamma icke bör överlämnas allena åt traktatsmässiga överenskommelser eller i särskilda fall av regeringen träffade förfoganden; utan synas de normer, som skola gälla för utlämning och för förfarandet vid avgörandet av dessa ärenden, böra hos oss, såsom skett i en stor del andra länder, givas genom lagstiftning.

Med hänsyn härtill upptogs frågan om lagstiftning rörande utlämning till behandling inom justitiedepartementet, och ett förslag till lag om utlämning av förbrytare blev där utarbetat. Sedan nämnda förslag underkastats lagrådets granskning, har detsamma, med anledning av inom lagrådet framställda anmärkningar, i vissa hänseenden undergått omarbetning, varjämte uppgjorts ett särskilt förslag till lag om ändring i 1 kap. strafflagen. Berörda lagförslag hava med ifrågavarande proposition förelagts Riksdagen till antagande.

Beträffande det närmare innehållet av de ifrågavarande lagförslagen får utskottet hänvisa till den kungl. propositionen jämte de därvid fogade utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll.

Till stöd för de i motionen framställda yrkandena hava motionärerna *Motionen.* anfört följande:

»I Kungl. Maj:ts propositioner nr 42 och 50 förelägges Riksdagen förslag till lag, dels angående avvisning och utvisning av utlämningar och dels angående utlämning av förbrytare. Utvisnings- och utlämningslagarna ha otvivelaktigt ett visst samband med varandra, dock icke av starkare art än att de mycket väl, såsom skett i Kungl. propositionerna, kunna av lagstiftarna behandlas som fristående var för sig, om än därvid åtskillig hänsyn synes böra tagas till vissa bestämmelser, som i båda lagarna äro av internationell rättsnatur. Vad nu först beträffar det i kungl. propositionen nr 42 förelagda lagförslaget angående »förbud för vissa utlämningar att här i riket vistas», så synes oss detta förslag lida av så många och svåra

brister, att det enligt vårt förmenande näppeligen av denna Riksdag bör antagas. Överlämnandet åt polismyndighet att okontrollerat handhava avvsnings- och i vissa fall utvisningsförfarandet samt bibehållandet av bestämmelser, som möjliggöra utvisning av utlänning, även sedan denne varit i riket bosatt i årtionden och därunder uppfört sig väl, synas oss vara tillräcklig anledning för ett sådant omdöme. I allt fall synas oss de erforderliga förändringarna vara av så genomgripande natur, att vi ansett det allt för vanskligt att därom förelägga positiva förslag. Annorlunda är förhållandet med det i kungl. propositionen nr 50 förelagda lagförslaget angående »utlämning av förbrytare», och det är däri som vi tillåta oss förelägga några ändrings- och jämningsförslag.

Att låta utlämning bli beroende av bestämmelserna i vår nuvarande föräldrade sjölag finna vi synnerligen betänkligt. Innan densamma undergått vederbörlig revision, synes den icke böra inpassas i förevarande förslag till utlämningslag, och föreslå vi för den skull att uttrycket »eller den svenska sjölagen» i 4 § utgår.

7 § i förevarande lagförslag är av följande lydelse: »Utlämning må ej ske för politiskt brott. Dock må, där den gärning, för vilken utlämning begärts, tillika innefattande brott av icke politisk beskaffenhet, utlämning medgivas, för så vitt gärningen med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet prövas övervägande äga karaktären av ett icke politiskt brott.

Såsom politiskt brott skall i intet fall anses mord, mordförsök eller dråp å främmande statsöverhuvud eller någon till en främmande suveräns familj hörande person.»

I sin motivering i statsrådsprotokollet till denna del av lagförslaget yttrar statsrådet och chefen för justitiedepartementet, efter att hava lämnat en sammanfattande redogörelse för motsvarande lagstiftning i några främmande länder, bland annat: »Av den nu givna redogörelsen torde framgå, vilka svårigheter möta att på ett tillfredsställande sätt genom bestämmelser i lagen lösa frågan om behandlingen av de relativt-politiska brotten. Det synes mig därför som det vore lämpligast att stanna på den schweiziska lagens ståndpunkt och att alltså överlåta åt domstolen att med ledning av doktrin och praxis i det särskilda fallet avgöra, huruvida handlingen skall anses vara av övervägande politisk beskaffenhet eller icke, med påföljd att utlämning i förra fallet vägras och i senare fallet medgives. Att märka är, att den praxis, som den schweiziska förbundsdomstolen följt, synes gå i riktning mot att tillerkänna de objektiva omständigheterna vid brottets förövande en avgörande betydelse, så att t. ex. mord av politisk hämnd eller brott (mord eller stölder), som eljest begåtts utan samband med

något verkligt försök att omstörta den bestående politiska ordningen, icke anses böra medföra frihet från utlämning.

Huruvida den belgiska attentatsklausulen bör hos oss upptagas, kan synas tveksamt. Om man omfattar den objektiva teorien, är detta nödvändigt, ty då enligt denna teori varje attentat mot en suverän eller statschef måste hänföras till politiskt brott, skulle eljest följden bliva den, att förövare av dylika brott komme att åtnjuta oinskränkt asylrätt och att alltså suveräners och statschefers liv till och med bleve mindre skyddade än enskilda personers. Men den schweiziska regeln nödgar icke att alltid uppfatta sådana brott som politiska, och Schweiz har också på gjord framställning medgivit utlämnande av en kungamördare.»

Vad som här framhållits synes oss icke stå i full överensstämmelse med det innehåll, som givits lagtextens 7 §. Vi hålla före att huvudstadsgandet: »Utlämning må ej ske för politiskt brott» är tillräckligt. Då det i alla händelser måste överlämnas åt rättspraxis att närmare utforma detta begrepp, synes det oss icke tillrådligt att genom lagtexten giva denna rättspraxis ett direktiv, som kan komma att betänkligt kringskära omfånget av begreppet politiskt brott. Och vad §:s andra stycke, attentatsklausulen, beträffar, synes oss ej heller några tillräckligt bärande skäl tala för att den nu skall införas i vår första lag på detta område. Den tveksamhet justitieministern själv visar synes oss bort leda till att den utlämnats.

Lagförslaget 8 § är av följande lydelse: »Utlämning må ej medgivas utan att till stöd för framställningen därom förebragts antingen av domstol meddelat fällande utslag eller ock av domstol eller annan behörig myndighet meddelat beslut, som innebär förordnande om häktning; skolande i handlingen brottets beskaffenhet samt tiden och orten för detsamma vara noggrant angivna.

Grundas framställning om utlämning annorledes än å fällande utslag eller sådant beslut, som föregåtts av förundersökning inför domstol eller undersökningsdomare, och bestrider den, vilkens utlämnande begäres, att han gjort sig skyldig till det uppgivna brottet, må ej utlämningen beviljas med mindre tillika visas, att saunolika skäl föreligga till misstanke, att han är skyldig till detsamma. Dock må efter överenskommelse med främmande stat och under förutsättning av ömsesidighet utlämning till den stat ske jämväl där ej bevisning, som nu sagts, blivit förebragt.»

Beträffande bestämmelsen i denna §:s första stycke synes det oss nödvändigt, att minimifordringarna på innehållet i den handling, vari skall meddelas utländsk domstols »utslag» eller myndighets »beslut» och vilken handling skall ligga till grund för den svenska domstolens beslut om ut-

lämning eller ej, skärpas i så måtto att ej blott brottets beskaffenhet, tiden och orten för detsamma däri beskrives utan jämväl *omständigheterna för brottet*. Med hänsyn till bestämmelserna i 4 § torde det även vara nödvändigt, att *omständigheterna* för brottet klart framgå af handlingarna, ty eljest synes prövning av 4 §:s förutsättningar vara omöjlig. Uttrycket »fällande utslag eller sådant beslut» i 8 §:s andra stycke äro ej tillräckliga där icke sakens närmare omständigheter framgå af handlingarna. Endast med iakttagande av dessa minimikrav på bevisning bör utlämning få ske. Och vi anse i konsekvens härmed att dessa krav ej må eftergivnas genom traktat. Det eftergives ej t. ex. i England, men detta har ej uteslutit detta land från traktater.

Angående bestämmelserna i 11 § följer som en konsekvens av vårt yrkande i 7 §, att sista punkten i sista stycket bör utgå.

Lagförslagets 29 § stadgar i första stycket, att person kan häktas innan formlig begäran om hans utlämnande skett. Som häktning av en person i vissa fall för denne kan medföra synnerligt stort men, torde för sådan åtgärd anses böra krävas liknande garantier som de vilka vi påpekat i 8 §:en, nämligen att omständigheterna för brottet även skola vara angivna. Och för garanti för mera saklig prövning av förutsättningarna för häktning anse vi, att ordet »polismyndighet» i andra stycket bör utbytas mot »Konungens befallningshavande». Det kan nämligen ifrågasättas om underordnad polismyndighet är i alla fall kvalificerad att upptaga inkomsten begäran om häktning till den sakliga prövning som kräves.

Ifråga om tiden inom vilken framställning om utlämning efter skedd häktning skall vara ingången föreslås i 29 §:s sista stycke sex veckor för europeisk stat och tre månader för utomeuropeisk stat. Som regel anse vi att tiden bör vara kortare, varför i detta avseende bör stadgas respektive tre veckor och sex veckor, möjligen med undantag för vissa utomeuropeiska länder.

I stadgandet angående lagens ikraftträdande föreslås, att bestämmelserna i gällande traktat fortfarande skola gälla, äfven om sådan bestämmelse står i strid mot vad i denna lag är stadgat. Å sid. 17 i kungl. propositionen meddelas, att traktater äro gällande med 12 utländska stater, och därjämte finnas andra överenskommelser med vissa andra stater, bland annat en konvention med Ryssland. Om bestämmelserna i dessa traktater skola få gälla över lagens bestämmelser, blir ju lagen relativt betydelselös och dess verkningar ställda på en oviss framtid. I vissa av dessa traktater medgives utlämning för brott som enligt lagens 4 § icke skulle föranleda utlämning. Ingen nu gällande traktat upptager såsom villkor för utlämning i fall, som i 8 §:en avses, fordran på företeende av där omnämnd hand-

ling och i allmänhet kunna ej enligt traktaterna vid utlämnings beviljande uppställas så stränga betingelser som de i 11 §:en upptagna. Härav framgår att flera af lagens allra viktigaste bestämmelser bliva så att säga döda bokstäver, därest de nuvarande traktatbestämmelserna skola stå över lagbestämmelserna. Vi anse detta vara en oriktig ordning, som bör utbytas mot mera lagbunden sådan, vilken kan vinnas genom att traktaterna uppsägas samt efter förhandlingar bringas i överensstämmelse med lagens föreskrifter. Och böra slutbestämmelserna omredigeras i överensstämmelse därmed.»

Vid granskning av de särskilda delarna av *förslaget till lag angående utlämning av förbrytare* samt den väckta motionen har utskottet funnit anledning till de uttalanden och ändringar, som nedan under de särskilda paragraferna anmärkas. Härvid har utskottet vid angivande av paragrafernas nummer följt den ordning, som iakttagits i Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet.

4 §.

Förslaget utgår i likhet med utländska lagar i ämnet från den huvudprincipen, att utlämning ej må beviljas för annan gärning än sådan, som enligt svensk lag betraktas som brott. Därjämte har dock i förslaget ytterligare fordrats, att brottet skall vara av viss svårare karaktär, och har i detta hänseende i förevarande paragraf såsom regel stadgats, att brottet skall vara sådant, att enligt den svenska allmänna strafflagen eller den svenska sjölagen svårare straff än fängelse kan följa därå.

Emellertid har i den av herrar Persson och Sandler väckta motionen framhållits såsom betänkligt, att låta utlämning bliva beroende av bestämmelserna i vår nuvarande sjölag, innan densamma undergått vederbörlig revision, och med anledning därav hemstälts, att orden »eller den svenska sjölagen» i förevarande paragraf skulle ur förslaget utgå.

De av motionärerna anförda förhållandena kunna enligt utskottets uppfattning icke innebära anledning att från den här fastslagna regeln göra undantag för i sjölagen bestraffade brott av den svårare beskaffenhet, varom här är fråga, så mycket mindre, som vår sjölag i sin nu föreliggande avfattning icke torde i detta hänseende vara strängare än flertalet främmande lagar i ämnet. Vissa sjölagsbrott äro ock i gällande traktater upptagna bland sådana, för vilka utlämning må äga rum; och torde det för övrigt ur internationella synpunkter icke gå för sig att helt vägra utlämning för alla sådana brott. Utskottet har sålunda ej ansett sig på grund av motionärernas ifrågavarande hemställan böra frångå Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

7 §.

I denna paragraf upptager förslaget den i alla länders utlämningsrätt förekommande bestämmelsen att utlämning ej får ske för s. k. politiska brott. Till denna regel har emellertid i förslaget fogats vissa bestämmelser innefattande närmare regler för vissa mera tveksamma fall, nämligen *dels* i paragrafens första stycke för det fall att den gärning, för vilken utlämning begäres, tillika innefattar brott av icke politisk beskaffenhet, *dels ock* i andra stycket, då fråga är om mord, mordförsök eller dråp å främmande statsöverhuvud eller någon till en främmande suveräns familj hörande person.

I fråga om grunderna för detta stadgande rörande politiska brott anförde föredragande departementschefen bl. a.: »Om innebörden av detta begrepp och vad därunder rätteligen bör innefattas råda mycket divergerande meningar. Klart är, att därunder ingå de brott, som enbart på den grund att de rikta sig direkt mot staten, vare sig dess integritet, dess författning eller statsmaktens representanter, äro underkastade straff (absolut-politiska brott). Det är, när man kommer till de gärningar, som fränsett det politiska momentet däri, äro straffbara även såsom vanliga brott, mord, stöld etc. (relativt-politiska brott), som åsikterna skilja sig. Härvidlag göres å ena sidan gällande, att varje brott, som begåtts i politiskt syfte, bör föras in under begreppet politiskt brott och sålunda undantagas från de utlämningsbara. Å andra sidan framhålles såsom det riktigaste att fatta detta begrepp objektivt, att alltså föra därunder utom de brott, som utgöra direkta angrepp mot staten (d. v. s. ungefärligen de brott, som i vår strafflag upptagas i 8 och 9 kapitlen), vare sig gärningen tillika konstituerar ett vanligt brott eller icke, dessutom endast sådana brott, som förövas i samband med en dylik statsförbrytelse och i avsikt att främja densamma. Ett brott, som begåtts utan dylikt faktiskt samband med en statsförbrytelse, är alltså enligt sistnämnda åsikt, oavsett att gärningsmannen velat främja ett politiskt mål, av beskaffenhet att föranleda utlämning. Under de senare årtiondena hava, särskilt i anledning av de allt talrikare anarkistattentaten, röster höjts för att inskränka regeln om icke-utlämning för politiskt brott att gälla endast de absolut-politiska. I praktiken hava dock dessa röster icke vunnit framgång. Endast i ett par av Rysslands traktater stå bestämmelserna i överensstämmelse med sistnämnda åsikt. Men otvivelaktigt är, att allmänna meningen bland dem, som sysslat med hithörande frågor, sådan denna mening framträtt inom lagstiftningen, vetenskapen eller eljest, dock går i riktning mot en inskränkning i begreppet politiska brott, åtminstone såtillvida att icke i

hvarje fall brott, endast därför att det skett i politiskt syfte, skall anses vara av beskaffenhet att utlämning därför förbjudes. De senaste lagstiftningarna, den schweiziska och den norska, hava även i viss mån rönt inverkan av berörda meningsriktning».

Efter att hava redogjort för utvecklingen av den utländska rätten i detta ämne samt för tillkomsten av den s. k. belgiska attentatsklausulen och den i schweiziska lagen rörande de politiska brotten tillämpade regeln, ävensom för de skäl, som föranlett att berörda klausul ej upptagits i nämnda lag, anförde föredragande departementschefen vidare: »Av den nu givna redogörelsen torde framgå, vilka svårigheter möta att på ett tillfredsställande sätt genom bestämmelser i lagen lösa frågan om behandlingen av de relativt-politiska brotten. Det synes mig därför som det vore lämpligast att stanna på den schweiziska lagens ståndpunkt och att alltså överlåta åt domstolen att med ledning av doktrin och praxis i det särskilda fallet avgöra, huruvida handlingen skall anses vara av övervägande politisk beskaffenhet eller icke, med påföljd att utlämning i förra fallet vägras och i senare fallet medgives. Att märka är, att den praxis, som den schweiziska förbundsdomstolen följt, synes gå i riktning mot att tillerkänna de objektiva omständigheterna vid brottets förövande en avgörande betydelse, så att t. ex. mord av politisk hämnd eller brott (mord eller stöld), som eljest begåtts utan samband med något verkligt försök att omstörta den bestående politiska ordningen, icke ansetts böra medföra frihet från utlämning.

Huruvida den belgiska attentatsklausulen bör hos oss upptagas, kan synas tveksamt. Om man omfattar den objektiva teorien, är detta nödvändigt, ty då enligt denna teori varje attentat mot en suverän eller statschef måste hänföras till politiskt brott, skulle eljest följderna bliva den, att föröfvare av dylika brott komme att åtnjuta oinskränkt asylrätt och att alltså suveränens och statschefers liv till och med bleve mindre skyddade än enskilda personers. Men den schweiziska regeln nödgar icke att alltid uppfatta sådana brott som politiska, och Schweiz har också på gjord fränställning medgivit utlämnande av en konungamördare. Då emellertid den ifrågavarande klausulen har hävd inom icke blott vår utan även de flesta europeiska staters utlämningsrätt och man mot syftet med klausulen näppe-ligen kan anföra någon berättigad invändning, synes det mig mindre lämpligt att frångå denna regel. Det särskilda skäl, som enligt vad nyss nämnts i de schweiziska motiverna anförts mot klausulens upptagande speciellt i Schweiz, föreligger ju icke här».

I ovanberörda motion har på förut angivna skäl hemställts, att ifrågavarande lagrum endast skulle innehålla följande stadgande: »Utlämning må ej ske för politiskt brott.»

Att, såsom i Kungl. Maj:ts förslag förutsattes, utlämning bör kunna äga rum för sådana relativt-politiska brott, som med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet i övertvägande grad hava karaktären av ett icke-politiskt brott, är enligt utskottets förmenande riktigt, och med hänsyn till vad departementschefen i denna fråga anfört synes utskottet jämväl uppenbart, att en uttrycklig bestämmelse därom icke bör i lagen saknas. Någon fara för att begreppet politiskt brott, på sätt motionärerna antagit, därigenom skulle komma att på ett obehörigt sätt kringskäras, läser icke förefinnas. Man synes i detta avseende kunna utan tvekan följa den schweiziska lagstiftningen av år 1892, som upptagit denna princip.

Utskottet har sålunda ej ansett sig kunna tillstyrka motionärernas förslag i denna del.

Vad däremot angår det i paragrafens andra stycke upptagna stadgandet anser utskottet, att man även i detta hänseende kan utan fara följa den nyssnämnda schweiziska lagstiftningen. I motiven till denna framhölls i detta avseende bland annat, att man ej kunde anse rättfärdigat, att vissa brottsarter, enbart på grund av sin objektiva beskaffenhet, skulle vara uteslutna från att under några förhållanden kunna hänföras till dem, för vilka utlämning borde vägras. Över huvud ansåg man sig icke kunna genom beskrivning i lagen utmärka vilka gärningar, som borde oaktat sin politiska färg föranleda utlämning. Bedömandet kunde icke ske efter gärningens art utan borde ske genom ett avvägande av de omständigheter, under vilka gärningen förövats. Beträffande varje särskild handling måste sålunda efter omständigheterna i det särskilda fallet prövas, vilken karaktär den kunde anses huvudsakligen äga. Med hänsyn härtill upptog den schweiziska lagen allenast ett stadgande av motsvarande innehåll, som det i föregående paragrafs första stycke upptagna.

Även i åtskilliga andra länders lagstiftning har den ifrågavarande klausulen uteslutits.

Utskottet anser alltså den i sista stycket av paragrafen upptagna föreskriften böra ur förslaget utgå.

8 §.

Herrar Persson och Sandler hava, såsom förut angivits, i sin motion hemställt, att i denna paragraf skulle intagas bestämmelse därom, att handling, vari utlämnande begäres, även skall innehålla omständigheterna för brottet.

Redan af paragrafens nuvarande lydelse, jämförd med lagens bestämmelser i övrigt, läser följa, att vid framställning om utlämning on-

ständigheterna för brottet måste vara så angivna, att brottets beskaffenhet skall kunna bedömas, så att en prövning, huruvida det ifrågavarande brottet är sådant, som i 4 § omförmäles, må omedelbart kunna äga rum. Därest i detta hänseende något brister, äger ock vederbörande myndighet enligt sakens natur och på sätt jämväl i 14 § uttryckligen stadgas anmoda den, som framställer utlämningsanspråk, att, innan ärendet slutligen prövas, inkomma med de ytterligare upplysningar, som må finnas nödiga. Det i motionen påyrkade tillägget är alltså obehövt.

Att här införa ett dylikt tillägg kunde för övrigt föranleda till den icke avsedda uppfattningen, att i samband med framställning om utlämning fullständig utredning skulle förebringas om brottet och omständigheterna därvid.

11 §.

I överensstämmelse med vad utskottet hemställt under 7 § har utskottet ej heller kunnat tillstyrka det i motionen framställda ändringsförslaget beträffande förevarande paragraf.

I paragrafens första moment har utskottet föreslagit den endast formella ändringen, att uttryckligen angives, att hänvisningen till 13 § avser dess andra stycke.

17—27 §§.

Enligt *Kungl. Maj:ts förslag* må utlämning, därest den i dylikt ärende häktade motsätter sig densamma, icke äga rum i annat fall än att domstol prövat hinder därför enligt lag ej möta. Med de härom meddelade föreskrifterna har bland annat vunnits, att regeringen vid avslag å utlämningsansökan kan gentemot den främmande staten till stöd för sitt beslut åberopa domstols laga kraftvunna utslag, varigenom beslutets natur av ett rättsligt avgörande framträder. Den prövning i utlämningsärenden, som sålunda tillagts domstol, skall enligt förslaget i allmänhet handhas av rådstuvurätterna i rikets residensstäder, emot vilkas beslut i dessa frågor klagan dock kan föras hos Konungen i högsta domstolen. Endast i det fall, att vid rådstuvurätten invändning framställts därom, att det brott varför utlämning begärts, är av politisk beskaffenhet, skall rådstuvurätten, efter i ärendet verkställd rannsaking, hänskjuta prövningen till högsta domstolen, som sålunda i fall av sådan invändning dömer såsom enda instans.

Angående frågan, till vilken domstol utlämningsfrågan borde hänskjutas, anförde föredragande *departementschefen* bland annat, att det kunde

ifrågasättas, helst handläggningen och prövningen av sådana ärenden understundom vore av synnerligen grannliga karaktär, huruvida icke behandlingen av densamma borde anförtros åt någon överrätt. Med hänsyn till att förhandlingen tydligen borde vara muntlig hade dock ansetts lämpligast att låta rådstuvurätterna i länens residensstäder handlägga dessa ärenden, helst man därigenom vunne den fördelen, att transporter av de häktade för deras inställande inför domstol icke behöfde ifrågakomma. På grund av den avfattning, som ansetts böra i förslaget givas åt regeln om de politiska brotten, hade dock domstolen i fråga om prövningen i detta avseende en uppgift av synnerligen svår och grannliga beskaffenhet. Att hos oss anförtro avgörandet av frågan om politiskt brott föreläge eller ej åt en underrätt, syntes med hänsyn därtill knappast vara tillrädligt. Det hade följaktligen ansetts nödigt att beträffande sådana frågor göra den avvikelse från de eljest uppställda reglerna om förfarandet i utlämningsärenden, att, då dylik fråga uppkommit, rådstuvurätten endast skulle rannsaka i ärendet, men prövningen tillkomma högsta domstolen.

Lagrådet fann den av Kungl. Maj:t föreslagna anordningen av domstolsproceduren i flera hänseenden otillfredställande. Lagrådets yttrande i denna fråga var av följande lydelse:

»Såsom förut antytts, är enligt förslaget domstols prövning av frågan, huruvida den gärning, som föranlett utlämningsansökningen, är att anses såsom politiskt brott, beroende på särskild invändning i sådant hänseende. Att en dylik, för den häktade oförmånlig undantagsställning beretts denna fråga, ehuru en utredning av densamma i regel har största betydelse för utlämningsärendets avgörande, är redan i och för sig föga tillfredsställande. Men härtill kommer att just i detta avseende det minst överensstämmer med förslagets syfte att prövningen undandrages domstol. Visserligen må antagas att fall, där Konungen skulle av oförmälda anledning nödgas avslå ansökan om utlämning, endast ytterst sällan komma att inträffa. Men de äro dock icke otänkbara, särskilt i betraktande därav att uppfattningen av vad som är att hänföra till politiskt brott mycket växlar inom de olika länderna; så t. ex. torde hos oss brott, som omförmälas i 8 och 9 kap. strafflagen, i regel komma att anses såsom politiska brott, även om de icke begåtts i politiskt syfte, något som i andra länder ej alltid är förhållandet. Och vid inträffandet av ett dylikt undantagsfall, som just på grund av nyss antydda omständighet kan tänkas stå i strid mot rättsuppfattningen i den främmande staten, skulle det ligga nära till hands att befara internationella förvecklingar, då ansökningen, ehuru ärendet varit föremål för behandling av domstol, som förklarar hinder mot utlämning ej förefinnas,

bleve avslagen av skäl, vilket kunnat utgöra föremål för domstolens prövning.

Anledningen till denna behandling av spørsmålet rörande den brottsliga gärningens hänförande till politiskt brott är ej heller grundad i sakens egen natur utan torde huvudsakligen vara att söka däri att enligt förslaget utlämningsärendets prövning anförtrotts åt underdomstol, rådstuvurätt, och att man ansett det föreliggande spørsmålet, isynnerhet på grund därav att i förslaget icke intagits någon definition å begreppet politiskt brott, vara så svårlöst, att rådstuvurätts avgörande härutinnan icke innebure tillräcklig auktoritet gentemot den främmande staten.

Syftet att åt avgörandet bereda nödig auktoritet kan emellertid uppenbarligen, utan att man behöver därför offra andra viktiga önskemål, vinnas genom en omläggning av den föreslagna domstolsproceduren.

En utväg vore sålunda att, även om uttryckligt yrkande i sådan riktning icke gjorts, låta rådstuvurättens prövning omfatta jämväl frågan huruvida hinder mot bifall till ansöknings föreläge uti det i 6 § (motsvarande förslagets 7 §) omhandlade hänseende, med skyldighet dock för rådstuvurätten att underställa ärendet högsta domstolen i varje fall, då rådstuvurätten funne hinder möta, varemot, därest rådstuvurätten icke ansåge något hinder lagligen föreligga, ärendet komme till högre rätt endast i den mån besvär av den häktade anfördes. En dylik anordning skulle emellertid giva åt hela förslaget sken av att skyddandet av den häktade satts i skymundan och att man huvudsakligen tagit sikte på att den främmande staten icke måtte gå miste om att, då så lagligen kunde ske, få sin ansökning bifallen. Och förslaget skulle, om det sålunda komme att synas illa fylla sin uppgift att värna om asylrätten, vara ej obetydligt förfelat.

Lämpligare torde fördenskull vara att så ordna domstolsproceduren, att rådstuvurätten i varje fall endast har att anställa förhör med den häktade och verkställa annan utredning i ärendet samt sedan hänskjuta ärendet i dess helhet till högsta domstolens prövning. Med hänsyn till det ringa antalet utlämningsärenden och då dessa väl i allmänhet ändock genom besvär komme att dragas under högsta domstolens prövning, torde med vad nu ifrågasatts ej läggas någon afsevärd börda på högsta domstolen. Men de fördelar, som skulle följa med denna anordning, äro uppenbara: nödig auktoritet gentemot utlandet uppehålles utan att hänsynen till asylrättens bevarande eftergäves, och tolkningen av begreppet politiskt brott samt tillämpningen av övriga stadganden i 2—9 §§ bleve i möjligaste mån enhetlig, varjämte vunnes en betydande förenkling av domstolsproceduren, något som även i allmänhet komme att medföra tidsvinst vid utlämningsärendenas behandling.»

På grund av det anförda hemställde lagrådet, att bestämmelserna i fråga måtte omarbetas i angiven riktning.

Vid föredragning inför Kungl. Maj:t av denna lagrådets hemställan anförde departementschefen såsom skäl för bibehållandet av det till lagrådet remitterade och jämväl i den Kungl. propositionen upptagna förslaget bland annat, att det i verkliga livet väl näppeligen kunde förekomma, att en politisk flykting, vars utlämnande begärdes, ej vid domstol, då saken komme dit, gjorde invändning om att den gärning, varom i ärendet vore fråga, vore av politisk beskaffenhet. Möjligen skulle ju, ehuru det vore föga sannolikt, kunna tänkas, att en person, som ej hade hjälp av rättskunnigt biträde, av okunnighet underlåte att göra sådan invändning, och syntes därför lagrådets erinringar böra föranleda till den ändringen i förslaget, att i varje fall den, vars utlämnande begärdes, erhöle hjälp av lämpligt biträde ej blott inför domstolen utan ock hos Konungens befallningshavande. Med hänsyn härtill och efter det jämväl med anledning av inom lagrådet gjord anmärkning 17 § i det remitterade förslaget undergått sådan ändring, att ärendet oberoende av invändningens beskaffenhet, då sådan av den häktade framställdes, skulle hänskjutas till domstol, syntes risken, att frågan om politiskt brott icke skulle bliva av domstol prövad praktiskt taget vara utesluten. Därjämte syntes departementschefen den av lagrådet ifrågasatta anordningen ofta kunna medföra en onödig förlängning av utlämningsförfarandet.

Utskottet finner sig i huvudsak kunna instämma i vad lagrådet anført. De fördelar av trygghet och enhetlig prövning av hithörande mål, som skulle vinnas genom den av lagrådet förordade anordningen synas utskottet vara av den betydelse, att nämnda anordning måste anses böra föredragas framför den i Kungl. Maj:ts proposition föreslagna.

Att härigenom någon förlängning av utlämningsförfarandet skulle föranledas, synes utskottet ej vara att befara, då nämligen jämväl enligt Kungl. Maj:ts förslag utlämningsärenden i de flesta fall genom besvär torde komma att dragas under högsta domstolens prövning. Den särskilda åklagare, som förordnas att tillvarataga den främmande statens intressen, torde nämligen knappast kunna underlåta att klaga i högsta instans, därest rådstuvurätten finner hinder för bifall till utlämningsansökningen föreligga. Och den häktade, som i rättegången åtnjuter hjälp av rättskunnigt biträde, torde för motsatt händelse jämväl i flertalet fall draga saken under prövning av högre rätt. Snarare torde, såsom lagrådet antyder, tidsvinst genom den nu föreslagna omläggningen i de flesta fall uppstå vid utlämningsärendenas behandling.

I anledning härav har utskottet verkställt erforderlig omarbetning av 17—28 §§ i Kungl. Maj:ts förslag, vilka i utskottets förslag motsvaras av 17—23 §§.

Vid denna omarbetning har utskottet emellertid ansett föreskriften, att i utlämningsärendet rättshjälp skall beredas den häktade, utan avseende på om han framställt begäran därom, böra bibehållas i vad avser handläggningen inför rådstuvurätt.

I enlighet med lagrådets hemställan har ock utskottet i särskilt stadgande, 22 §, upptagit föreskrift, huru förfaras skall i händelse den i utlämningsärende häktade bestrider, att han är den person utlämningsansökningen avser. Därjämte har i enlighet med vad lagrådet därom erinrat i utskottets förslag stadgats, att frågor om ersättning åt vittne eller annan, som kallats att meddela upplysning i ärendet ävensom åt tolk, skola avgöras av högsta domstolen i samband med huvudsaken samt att, beträffande ersättning åt åklagare och åt den häktades biträde, Konungen äger att i administrativ väg meddela erforderliga föreskrifter.

De beträffande förevarande del av förslaget vidtagna ändringarna hava föranlett förskjutning i paragrafföljden i fråga om 29—35 §§ i Kungl. Maj:ts förslag, vilka paragrafer sålunda i utskottets förslag motsvaras av 24—30 §§.

Slutligen hava ändringar vidtagits i 11, 13, 16, 30 och 34 §§ med avseende å där gjorda hänvisningar till de paragrafer, vilkas nummerbeteckning sålunda ändrats.

29 §.

Med avseende å föreskrifterna i denna paragraf hava herrar Persson och Sandler i sin ovanberörda motion yrkat, *dels* att prövning av häktningsbegäran måtte överflyttas från polismyndighet till Konungens befallningshavande, *och dels* att tiden mellan häktning och utlämningsframställning fastställes till högst tre resp. sex veckor, »möjligen med undantag för vissa utom-europeiska länder». Slutligen hava de även ansett, att en ändring borde göras i paragrafens första moment i överensstämmelse med det av dem vid 8 § framställda yrkandet.

Vad angår motionärernas sistberörda hemställan, eller att jämväl i förevarande paragraf skall meddelas bestämmelse därom, att handling, vari utlämning begäres även skall innehålla omständigheterna för brottet, får utskottet hänvisa till vad ovan under 8 § anförts.

För att icke rätten att få flyktade förbrytare utlämnade skall på grund av nutidens utvecklade kommunikationsmöjligheter kunna göras illusorisk, måste, såsom departementschefen framhåller, tydligen utväg finnas

att få en flyktad person häktad, redan innan formlig utlämningsansökan hunnit att framställas och prövas. Enligt alla nyare utlämningslagar och traktater medgives också, att på särskild begäran personer må kunna provisoriskt häktas, innan ännu de eljest stadgade formaliteterna fullgjorts.

Då för vinnande av det med förevarande paragraf avsedda syftet ofta torde vara av vikt, att den största skyndsamhet iakttages, och någon betänklighet mot att i fall av ifrågavarande art, där någon invecklad prövning av rättsfrågan ej förekommer, anförtro avgörandet åt polismyndighet, som i allmänhet äger häktningsrätt, icke synes utskottet föreligga, har utskottet ej funnit skäl bifalla motionärernas yrkande därom, att den ifrågavarande provisoriska häktningen endast skall kunna verkställas av Konungens befallningshavande. Det synes i varje fall icke vara skäl att här stadga andra häktningsregler i detta avseende, än som gälla för svenska medborgare.

Utskottet har ej heller ansett sig kunna tillstyrka bifall till motionärernas hemställan om ändring i paragrafens sista stycke med avseende å den tid inom vilken framställning om utlämning efter det häktning skett skall hava ingått. På sätt redan nu är fallet lärer visserligen i allmänhet den av motionärerna ifrågasatta tiden eller en ännu kortare tidsfrist vara tillfyllest och även i allmänhet komma att föreskrivas. Men då i vissa fall en längre tid för framställning av denna art obestriddigt måste medgivas, synes det icke lämpligt att i lagen så knappt utmätta *maxim*-tiden, som motionärerna föreslagit.

Den av utskottet i paragrafens första stycke vidtagna ändringen är av redaktionell art och avser att bringa stadgandet i denna del i överensstämmelse med motsvarande bestämmelse i 14 §.

32 §.

Den här vidtagna ändringen är av uteslutande redaktionell art.

Med avseende å *övergångsstadgandet* hava slutligen herrar Persson och Sandler i sin ovanberörda motion hemställt om sådan ändring, att däri måtte angivas, att bestämmelser i traktater och överenskommelser ej finge strida mot förevarande lag.

I fråga om grunderna för *övergångsstadgandet* anförde departementschefen bl. a.:

»Vad särskilt angår reglerna rörande förbud mot utlämning för politiskt brott, så torde av det föregående framgå, att ett bedömande av huruvida avfattningen av förslagets bestämmelser i detta avseende giver

förbudet mot utlämning en större omfattning än det har enligt de bestämmelser, som härom upptagits i traktaterna, eller tvärtom, näppeligen låter sig verkställas. Med hänsyn härtill förefaller närmast som borde lagens antagande föranleda uppsägning av våra samtliga traktater. Det är emellertid att märka att, om än principiellt sett bestämmelserna rörande behandlingen av politiska brott äga viss vikt, dessa bestämmelser i praxis ytterst sällan komma till användning och att sålunda icke i något fall torde hava förekommit, att vid utlämning till stat, med hvilken traktat är av Sverige ingången, invändning gjorts att politiskt brott förelegat. Vid sådant förhållande synes den omständighet, att skiljaktighet i nu berörda avseende komme att råda mellan traktaterna och lagen, icke kunna tillräckligt motivera en så våldsamt åtgärd som annullerandet av våra samtliga utlämningstraktater. Ej heller övriga nämnda skiljaktigheter äro av den betydelse, att de torde böra föranleda omedelbar uppsägning av någon traktat.»

I likhet med departementschefen anser utskottet uppenbart, att en uppsägning av samtliga traktater för vinnande av omedelbar tillämpning av bestämmelserna i förevarande lag icke kan komma i fråga och att det i varje fall icke går för sig att i övergångsstadgandet införa en bestämmelse sådan som den av motionärerna ifrågasatta. Utskottet har sålunda ej ansett sig kunna tillstyrka bifall till motionärernas hemställan i denna del.

Vad angår de olägenheter, som även enligt departementschefens mening synas i viss mån kunna vara förbundna med att förevarande lags bestämmelser icke stå i överensstämmelse med gällande traktater, lär det för övrigt kunna förutsättas såsom visst, att Kungl. Maj:t skall hava sin uppmärksamhet riktad på denna angelägenhet och på grund därav, i den mån det finnes lämpligt och låter sig göra, vidtaga erforderliga åtgärder i ändamål att våra utlämningstraktater bringas till överensstämmelse med bestämmelserna i den föreliggande lagen.

Mot förslaget till lag om ändring i 1 kap. strafflagen har utskottet icke haft något att erinra.

Med anledning av vad utskottet sålunda anført, får utskottet hemställa,

att Riksdagen måtte

1:o) med tillkännagivande, att det i förevarande proposition framlagda förslag till lag angående utlämning av förbrytare icke kunnat av Riksdagen i oförändrat skick antagas, i anledning av sagda proposition samt herrar Perssons och Sändlers ifrågavarande motion för sin del antaga följande förslag till

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

L a g

angående utlämning av förbrytare.

Häri genom förordnas som följer:

I KAP.

Om villkoren för utlämning.

1 §.

På begäran av främmande stats regering må person, som uppehåller sig här i riket och är för brott misstänkt, tilltalad eller dömd, kunna till den främmande staten utlämnas efter ty i denna lag sägs.

Utlämning må ske, även om ej till stöd för framställningen därom föreligger överenskommelse med den främmande staten; dock varde, såvitt ej särskilda omständigheter föranleda undantag, utlämning i ty fall medgiven endast under förutsättning att den främmande staten utfäster sig att i liknande fall villfara från Sveriges sida gjord framställning.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

2 §.

Svensk medborgare må ej utlämnas.

3 §.

Utlämning må ej ske för brott, som förövats inom Sverige eller å svenskt fartyg utom riket. Begäres någons utlämnande för delaktighet i brott, vilket förövats utomlands, må dock i särskilt fall, utan hinder av vad i 1 kap. 2 § strafflagen stadgas, utlämning medgivas jämväl där delaktighetsbrottet är att anse såsom begånget i Sverige eller å svenskt fartyg utom riket.

4 §.

Utlämning må ej ske, såvitt icke den brottsliga gärningen är eller, om den hade begåtts i Sverige och under motsvarande förhållanden, skulle vara att anse såsom brott, varå enligt den svenska allmänna strafflagen eller den svenska sjölagen svårare straff än fängelse kan följa. Till brott, varom nu sagts, skola hänföras jämväl brott, som allenast där de äro med försvärande omständigheter förenade förskylla svårare straff än fängelse.

För gärning, varom i 10 kap. strafflagen förmäles, må ej utlämning medgivas, där ej gärningen, bedömd enligt strafflagen i övrigt, skulle vara att anse såsom brott, varför utlämning jämlikt bestämmelserna i denna § må ske.

5 §.

Skulle den gärning, för vilken utlämning sökes, enligt svensk rätt vara att anse såsom tryckfrihetsbrott, må utlämning ej medgivas.

6 §.

Där framställning om utlämning avser gärning, som enligt svensk rätt skulle vara att anse såsom brott mot strafflagen för krigsmakten, må utlämning ske, såvitt gärningen är av den beskaffenhet att om den förövats av någon, som icke är underkastad samma lag, utlämning, enligt vad i 4 § är stadgat, därför kunnat äga rum.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

7 §.

Utlämning må ej ske för politiskt brott. Dock må, där den gärning, för vilken utlämning begäres, tillika innefattar brott av icke politisk beskaffenhet, utlämning medgivas, för så vitt gärningen med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet prövas övervägande äga karaktären av ett icke politiskt brott.

Såsom politiskt brott skall i intet fall anses mord, mordförsök eller dråp å främmande statsöverhuvud eller någon till en främmande suveräns familj hörande person.

7 §.

Utlämning må ej ske för politiskt brott. Dock må, där den gärning, för vilken utlämning begäres, tillika innefattar brott av icke politisk beskaffenhet, utlämning medgivas, för så vitt gärningen med hänsyn till omständigheterna i det särskilda fallet prövas övervägande äga karaktären av ett icke politiskt brott.

8 §.

Utlämning må ej medgivas utan att till stöd för framställningen därom förebragts antingen av domstol meddelat fällande utslag eller ock av domstol eller annan behörig myndighet meddelat beslut, som innebär förordnande om häktning; skolande i handlingen brottets beskaffenhet samt tiden och orten för detsamma vara noggrant angivna.

Grundas framställning om utlämning annorledes än å fällande utslag eller sådant beslut, som föregåtts av förundersökning inför domstol eller undersökningsdomare, och bestrider den, vilkens utlämnande begäres, att han gjort sig skyldig till det uppgivna brottet, må ej utlämningen beviljas, med mindre tillika visas, att sannolika skäl föreligga till misstanke att han är skyldig till detsamma. Dock må efter överenskommelse med främmande stat och under förutsättning av ömsesidighet utlämning till den stat ske jämväl där ej bevisning, som nu sagts, blivit förebragt.

9 §.

Utlämning må ej beviljas:

1. om redan innan framställningen därom gjordes, här i riket meddelats dom eller anhängiggjorts åtal angående den förbrytelse, för vilken utlämning begäres;

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

2. om straff för förbrytelsen skulle enligt svensk lag vara att anse såsom förfallet.

10 §.

Är den, om vilkens utlämnande är fråga, här i riket slutligen dömd till straff för annat brott än det, som i framställningen om utlämning avses, må ej utlämning äga rum, förrän han till fullo undergått det ådömda straffet; dock må han för rannsaknings undergående kunna provisoriskt utlämnas till den främmande staten, därest denna förbinder sig att omedelbart, efter det han därstädes blivit slutligen dömd, åter överlämna honom till svensk myndighet.

Är den, vilkens utlämnande begäres, här i riket ställd under åtal för annat brott, må, såvitt han i det målet hålles häktad, utlämning i intet fall ske, förrän detsamma slutligen avgjorts.

11 §.

Vid beviljande av utlämning skola i tillämpliga delar följande betingelser uppställas:

1. den utlämnade må icke i den stat, till vilken utlämningen sker, åtalas eller straffas för någon annan före utlämningen begången straffbar handling än den, för vilken han utlämnats, eller, oavsett det i 13 § nämnda fall, utlämnas vidare till en tredje stat, allt med mindre särskilt medgivande jämlikt 32 § lämnats eller ock den utlämnade inför domstol eller eljest fritt och offentligen givit sitt samtycke därtill eller, sedan han slutligen frikännts eller efter till fullo avtjänt straff försatts på fri fot, antingen, oaktat hinder icke mött, underlåtitt att lämna landet inom loppet av en månad eller ock

11 §.

Vid beviljande av utlämning skola i tillämpliga delar följande betingelser uppställas:

1. den utlämnade må icke i den stat, till vilken utlämningen sker, åtalas eller straffas för någon annan före utlämningen begången straffbar handling än den, för vilken han utlämnats, eller, oavsett det i 13 § *andra stycket* nämnda fall, utlämnas vidare till en tredje stat, allt med mindre särskilt medgivande jämlikt 27 § lämnats eller ock den utlämnade inför domstol eller eljest fritt och offentligen givit sitt samtycke därtill eller, sedan han slutligen frikännts eller efter till fullo avtjänt straff försatts på fri fot, antingen, oaktat hinder icke mött, underlåtitt att lämna landet inom loppet av en

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

återvänt dit, sedan han en gång lämnat det;

2. under den tid av en månad, varom nu sagts, må, så framt den utlämnade icke gör sig skyldig till nytt brott, icke något som helst hinder läggas för honom att, därest han så önskar, lämna landet;

3. den utlämnade må icke för det ifrågavarande brottet ställas under tilltal inför domstol, vilken endast för tillfället eller för särskilda undantagsförhållanden förlänats befogenhet att döma i mål av sådan beskaffenhet.

Då utlämning medgives i fall, varom i 4 § andra stycket eller 6 § sägs, varde dessutom sådana betingelser satta, att den utlämnade icke må kunna straffas för den gärning, varom fråga är, i vidare mån än den varit av beskaffenhet att föranleda utlämning. Beviljas utlämning jämlikt 7 § för gärning, vilken övervägande äger karaktären av ett icke politiskt brott, skall den betingelse göras, att den utlämnade icke må för gärningen straffas såsom för politiskt brott.

månad eller ock återvänt dit, sedan han en gång lämnat det;

2. under den tid av en månad, varom nu sagts, må, så framt den utlämnade icke gör sig skyldig till nytt brott, icke något som helst hinder läggas för honom att, därest han så önskar, lämna landet;

3. den utlämnade må icke för det ifrågavarande brottet ställas under tilltal inför domstol, vilken endast för tillfället eller för särskilda undantagsförhållanden förlänats befogenhet att döma i mål av sådan beskaffenhet.

Då utlämning medgives i fall, varom i 4 § andra stycket eller 6 § sägs, varde dessutom sådana betingelser satta, att den utlämnade icke må kunna straffas för den gärning, varom fråga är, i vidare mån än den varit av beskaffenhet att föranleda utlämning. Beviljas utlämning jämlikt 7 § för gärning, vilken övervägande äger karaktären av ett icke politiskt brott, skall den betingelse göras, att den utlämnade icke må för gärningen straffas såsom för politiskt brott.

12 §.

Framställes begäran om någons utlämnande av flera stater och avse framställningarna ett och samma brott, bestämme Konungen, till vilken stat utlämning skall ske; dock bör, där ej särskilda omständigheter föranleda, att utlämningen anses böra ske till den stat, vars undersåte den ifrågavarande personen är, utlämningen i regel ske till den stat, där brottet ägt rum, eller, därest brottet begåtts inom flera staters områden, till den, där huvudhandlingen föröfvats.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

13 §.

Hava flera stater begärt utlämning av samma person för olika brott, skall företräde givas den stat, som först begärt hans utlämnande eller, på sätt i 29 § avses, hans häktande, där icke hänsyn till de olika staternas läge eller annan särskild omständighet prövas föranleda avvikelse härifrån.

I fall, som i denna § avses, må vid utlämningens beviljande kunna som villkor föreskrivas, att den person, om vars utlämnande fråga är, skall efter utståndet straff i den ena staten vidare utlämnas till den andra.

13 §.

Hava flera stater begärt utlämning av samma person för olika brott, skall företräde givas den stat, som först begärt hans utlämnande eller, på sätt i 24 § avses, hans häktande, där icke hänsyn till de olika staternas läge eller annan särskild omständighet prövas föranleda avvikelse härifrån.

I fall, som i denna § avses, må vid utlämningens beviljande kunna som villkor föreskrivas, att den person, om vars utlämnande fråga är, skall efter utståndet straff i den ena staten vidare utlämnas till den andra.

II KAP.

Om förfarandet i utlämningsärende.

14 §.

Framställning om utlämning skall göras på diplomatisk väg.

Framställningen skall innehålla upplysning om den med densamma avsedda personens medborgarskap, och skall vid framställningen vara fogad sådan handling, varom i 8 § första stycket sägs.

Signalement bör om möjligt jämväl företes.

Sakna de inkomna handlingarna nödig fullständighet eller är ytterligare upplysning i något avseende erforderlig, må den främmande staten anmodas att inkomma med det felande.

15 §.

Framgår av de inkomna handlingarna, att framställningen icke är av beskaffenhet att lagligen kunna efterkommas, eller prövar Konungen eljest anledning föreligga att icke villfara utlämningen, varde densamma omedelbarligen avslagen.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

16 §.

Prövas skäl till avslag, på sätt i 15 § sägs, ej föreligga, förordne Konungen, att den, vilkens utlämnande begäres, skall i ärendet häktas, där så ej redan jämlikt bestämmelse i 29 eller 30 § skett, samt inställas till förhör inför Konungens befallningshavande.

17 §.

Vid förhöret inför Konungens befallningshavande *skall* den häktade åtnjuta hjälp. Säger han sig ej själv kunna anskaffa biträde, förordne Konungens befallningshavande lämplig person att honom biträda; och njute denne härför skälig ersättning av allmänna medel.

Medgiver den häktade vid förhöret, att han är den person, vilkens utlämnande begärts, och förklarar han sig ej hava något att invända mot bifall till framställningen om hans utlämnande, varde protokoll över vad sålunda förekommit jämte övriga handlingar i ärendet insända till justitiedepartementet.

Lämnar den häktade ej sådant medgivande och sådan förklaring som nu sagts, skall, såvitt icke Konungens befallningshavande finner, att den häktade ej är densamme, som med framställningen avses, och på sådan grund förordnar om hans lösgivande, den vidare behandlingen av

16 §.

Prövas skäl till avslag, på sätt i 15 § sägs, ej föreligga, förordne Konungen, att den, vilkens utlämnande begäres, skall i ärendet häktas, där så ej redan jämlikt bestämmelse i 24 eller 25 § skett, samt inställas till förhör inför Konungens befallningshavande.

17 §.

Vid förhöret inför Konungens befallningshavande *äge* den häktade, *där han så äskar*, åtnjuta hjälp. Säger han sig ej själv kunna anskaffa biträde, förordne Konungens befallningshavande lämplig person att honom biträda.

Medgiver den häktade vid förhöret, att han är den person, vilkens utlämnande begärts, och förklarar han sig ej hava något att invända mot bifall till framställningen om hans utlämnande, varde protokoll över vad sålunda förekommit jämte övriga handlingar i ärendet insända till Kungl. Maj:t.

Lämnar den häktade ej sådant medgivande och sådan förklaring som nu sagts, skall *ärendet hänskjutas till domstol*; och varde förty protokollet över förhöret samt övriga handlingar i ärendet överlämnade till rådstuvurätten i den stad, där Konungens befallningshavande har sitt säte. Underrättelse om vad vid förhöret sålunda förelupit skall ge-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

ärendet hänskjutas till rådstuvurätten i den stad, där Konungens befallningshavande har sitt säte; och varje förty protokollet över förhöret samt övriga handlingar i ärendet dit överlämnade. Underrättelse om vad vid förhöret sålunda förelupit skall genast insändas till utrikesdepartementet.

nast insändas till utrikesdepartementet.

18 §.

Göres i utlämningsärende, som till rådstuvurätt inkommit, invändning att brott, varom i ärendet är fråga, är av politisk beskaffenhet, äge rådstuvurätten allenast rannsaka i ärendet; och hänskjute rådstuvurätten prövningen till högsta domstolen.

Är ej sådant fall för handen, som nu sagts, pröve rådstuvurätten, huruvida hinder mot utlämning i de avseenden, varom i 2—6, 8 och 9 §§ sägs, möter eller ej.

I varje fall skall, där den häktade bestrider att han är den, vars utlämnande begärts, rådstuvurätten ingå i prövning härav; finnes att den häktade icke är densamme, som med framställningen avses, förordne rådstuvurätten om hans lösgivande.

19 §.

I fråga om handläggning vid rådstuvurätt av ärende rörande utlämning skall, såvitt ej nedan annor-

18 §.

I ärende, som jämlikt 17 § till rådstuvurätt inkommit, skall rådstuvurätten rannsaka, huruvida för-

(Kungl. Maj:ts förslag.)

lunda sägs, vad om rannsaking med häktad person gäller äga motsvarande tillämpning.

Särskild åklagare varde av Konungens befallningshavande förordnad att i ärendet tillvarataga den främmande statens intressen.

Den häktade skall åtnjuta hjälp vid sin talans utförande. Säger han sig ej själv kunna anskaffa biträde, förordne Konungens befallningshavande lämplig person att honom biträda.

Åklagaren ävensom biträde, som nu sagts, njute skulig ersättning av allmänna medel, efter ty rådhusrätten bestämmer.

Kräver i särskilt fall hänsyn till den främmande staten, att ärendet inom lyckta dörrar behandlas, förordne rådstuvurätten därom.

Expedition i ärendet varde för varje rättegångsdag senast fyra dagar därefter tillhandahållen åklagaren samt översänd till Konungens befallningshavande för att tillställas den häktade.

20 §.

Sedan förhandlingarna förts till ända, meddele rådstuvurätten, där ej fråga är om fall, som i 18 § första stycket sägs, snarast möjligt utslag i ärendet; och varde i utslaget tillkännagivet, vad part har att iakttaga, om han vill däri söka ändring.

Efter utslags meddelande skall

(Utskottets förslag.)

hållande, som enligt 2—9 §§ utgör hinder mot utlämning, föreligger; och skall i fråga om handläggningen av sådant ärende, såvitt ej nedan anorlunda sägs, vad om rannsaking med häktad person gäller äga motsvarande tillämpning.

Vid ärendets handläggning skall särskild åklagare, som av Konungens befallningshavande förordnas, närvara för att i ärendet tillvarataga den främmande statens intresse.

Den häktade skall åtnjuta hjälp vid sin talans utförande. Säger han sig ej själv kunna anskaffa biträde, förordne Konungens befallningshavande lämplig person att honom biträda.

Kräver i särskilt fall hänsyn till den främmande staten, att ärendet inom lyckta dörrar behandlas, förordne rådstuvurätten därom.

19 §.

Högsta domstolen tillkomme att pröva huruvida mot utlämning möter hinder varom i 2—9 §§ sägs.

Det åligger förty rådstuvurätten att, sedan handläggningen där avslutats, skyndsamt insända protokoll och övriga handlingar i ärendet till nedre justitierevisionen.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

detsamma jämte protokoll och övriga handlingar i ärendet, så snart ske kan, överlämnas till Konungens befallningshavande.

I fall, som i 18 § första stycket sägs, insände rätten skyndsamligen efter förhandlingarnas slut protokoll och övriga handlingar till nedre justitierevisionen.

21 §.

Ändå att rådstuvurätten i utslaget förklarar hinder mot utlämning möta, skall den häktade, i avbidan på att utslaget vinner laga kraft, förbliva i häktet.

22 §.

Har rätten genom beslut under ärendets handläggning eller i sammanhang med utslaget utlätit sig om ersättning åt vittne eller annan, som kallats att meddela upplysning i ärendet, eller åt åklagare eller biträde som i 19 § sagts, mot det beslut skall, i händelse av missnöje, särskild talan föras. Sådan talan föres genom besvär, som skola ställas till Konungen och ingivas till nedre justitierevisionen före klockan tolv å trettionde dagen från den dag då beslutet gavs; och skall i övrigt om förfarandet i sådant mål vad i 27 kap. rättegångsbalken är för hovrätt stadgat i tillämpliga delar gälla.

20 §.

Frågor om ersättning åt vittne, eller annan, som kallats att meddela upplysning i ärendet, eller åt tolk, avgöras av högsta domstolen i samband med huvudsaken.

21 §.

Huru ersättning åt åklagare samt biträden, varom i 17 och 18 §§ sägs, må bestämmas, därom förordne Konungen.

22 §.

Befinnes under utlämningsärendets fortgång, att den häktade ej är den person, vars utlämnande begärts, äge den myndighet, där ärendet är anhängigt, att förordna om hans lösgivande.

I annat fall än nu sagts skall den häktade förbliva i häktet i avbidan på högsta domstolens utslag.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Över beslut, som eljest under utlämningsärendes handläggning av rådstuvurätten meddelats, må ej särskild klagan föras.

23 §.

Klagan över rådstuvurättens slutliga utslag må föras genom besvär, vilka skola ställas till Konungen samt sist före klockan tolv å åttonde dagen från den dag, då utslaget gavs, till Konungens befallningshavande avlämnas. Anstånd med besvärens avgivande, må, där särskilda omständigheter sådant betinga, av Konungens befallningshavande medgivas, dock högst fjorton dagar.

24 §.

Vardera av parterna äge, därest han så önskar, den häktade dock tidigast å andra dagen efter det utslaget gavs, att inför Konungens befallningshavande avgiva förklaring att han åtnöjes med detsamma. Sådant förklaring må ej återkallas.

Har, i det fall att hinder mot utlämning förklarats ej möta, den häktade och i annat fall åklagaren avgivit förklaring, som nu sagts, eller har tid för klagan tilländagått, utan att besvär av någondera parten anförts, varde handlingarna av Konungens befallningshavande genast insända till justitiedepartementet.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

25 §.

Hava besvär över rådstuvurättens utslag anförts, skall Konungens befallningshavande ofördröjligen låta delgiva motparten besvären med föreläggande att inom viss tid till Konungens befallningshavande inkomma med förklaring över besvären vid äventyr att ärendet ändock avgöres. Tid varom nu sagts, må ej, utan att särskilda omständigheter sådant betingta, sättas längre än åtta dagar och må i intet fall överstiga tre veckor.

Sedan förklaring inkommit eller tid för förklarings afgivande tilländagått, skall Konungens befallningshavande översända samtliga handlingar i ärendet till nedre justitirevisionen.

26 §.

Prövas i ärende, som till Konungen inkommit, nödigt att till vinnande av upplysning rörande viss omständighet förhör med parterna hålles, gälle vad i 30 kap. 30 § rättegångsbalken är stadgat.

27 §.

Sedan utslag av högsta domstolen meddelats, varde detsamma jämte handlingarna i ärendet tillställda justitiedepartementet.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

28 §.

Sedan jämlikt 17, 24 eller 27 § handlingarna i ärende rörande utlämning till justitiedepartementet inkommit, give Konungen i statsrådet sitt beslut angående den gjorda framställningen. Ej må därvid denna bifallas, om genom domstols utslag hinder förklarats möta mot utlämningen.

I beslut, varigenom förordnas om utlämning, varde, utom de betingelser, som jämlikt 11 § skola för utlämning gälla, samt de ytterligare villkor, Konungen kan finna nödigt uppställa, tillika utsatt viss tid från beslutets delfående, inom vilken tid den häktade skall av den främmande staten avhämtas, ävensom att, om så ej sker, han varder på fri fot försatt. Tid, varom nu sagts, må ej sättas längre än en månad, där ej särskilda omständigheter sådant påkalla, och må i intet fall överstiga tre månader.

29 §.

På begäran av främmande stats regering må, innan formlig framställning om utlämnande av viss person skett, denne i avbidan därpå kunna här i riket häktas. Sådant begäran skall göras på diplomatisk väg och skall innehålla upplysning om den förbrytelse, som lägges personen till last, tiden och orten för densamma

23 §.

Sedan högsta domstolens utslag meddelats eller, där ärendet ej varit där anhängigt, handlingarna i ärendet från Konungens befallningshavande inkommit, give Konungen i statsrådet sitt beslut angående den gjorda framställningen. Ej må därvid denna bifallas, om genom högsta domstolens beslut hinder förklarats möta mot utlämningen.

I beslut, varigenom förordnas om utlämning, varde, utom de betingelser, som jämlikt 11 § skola för utlämning gälla, samt de ytterligare villkor, Konungen kan finna nödigt uppställa, tillika utsatt viss tid från beslutets delfående, inom vilken tid den häktade skall av den främmande staten avhämtas, ävensom att, om så ej sker, han varder på fri fot försatt. Tid, varom nu sagts, må ej sättas längre än en månad, där ej särskilda omständigheter sådant påkalla, och må i intet fall överstiga tre månader.

24 §.

På begäran av främmande stats regering må, innan formlig framställning om utlämnande av viss person skett, denne i avbidan därpå kunna här i riket häktas. Sådant begäran skall göras på diplomatisk väg och skall innehålla upplysning om den förbrytelse, som lägges personen till last, tiden och orten för

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

samt meddelande att utslag eller beslut, varom i 8 § förmåles, föreligger ävensom, om möjligt, personens signalement.

Efter avtal med främmande stat och under förutsättning av ömsesidighet äge Konungen förordna att dylik begäran, som av myndighet i den främmande staten framställes omedelbart hos polismyndighet här i riket, jämväl må av den upptagas.

Begäran om häktning prövas, där den inkommit på diplomatisk väg, av ministern för utrikes ärendena samt i annat fall av den myndighet, till vilken samma begäran är ställd. Äger begäran nödig fullständighet, och synes hinder mot utlämning ej möta, varde åtgärd för häktningens verkställande genast vidtagen. Sedan häktning skett, skall underrättelse därom omedelbarligen insändas till utrikesdepartementet.

Inom viss tid, som, där ej sådan är i traktat med den främmande staten angiven, av ministern för utrikes ärendena bestämmes, skall i vanlig ordning framställning göras om den häktades utlämning. Sker det ej, varde han å fri fot försatt. Tid, varom nu sagts, må ej sättas längre än till sex veckor eller, där fråga är om utlämning till utom-europeisk stat eller eljest för undergående av rannsaking eller straff å ort utom Europa, till tre månader från det den främmande staten erhållit underrättelse om häktningen.

densamma samt meddelande att utslag eller beslut, varom i 8 § förmåles, föreligger. Signalement bör om möjligt även företes.

Efter avtal med främmande stat och under förutsättning av ömsesidighet äge Konungen förordna, att dylik begäran, som av myndighet i den främmande staten framställes omedelbart hos polismyndighet här i riket, jämväl må av den upptagas.

Begäran om häktning prövas, där den inkommit på diplomatisk väg, av ministern för utrikes ärendena samt i annat fall av den myndighet, till vilken samma begäran är ställd. Äger begäran nödig fullständighet, och synes hinder mot utlämning ej möta, varde åtgärd för häktningens verkställande genast vidtagen. Sedan häktning skett, skall underrättelse därom omedelbarligen insändas till utrikesdepartementet.

Inom viss tid, som, där ej sådan är i traktat med den främmande staten angiven, av ministern för utrikes ärendena bestämmes, skall i vanlig ordning framställning göras om den häktades utlämning. Sker det ej, varde han å fri fot försatt. Tid, varom nu sagts, må ej sättas längre än till sex veckor, eller, där fråga är om utlämning till utom-europeisk stat eller eljest för undergående av rannsaking eller straff å ort utom Europa, till tre månader från det den främmande staten erhållit underrättelse om häktningen.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

30 §.

Den, som i främmande stat är efterlyst för brott, som enligt denna lag kan föranleda utlämning, må här i riket häktas utan att särskild framställning därom föreligger. Anmälan om häktningen skall ofördröjligen göras till utrikesdepartementet.

Finner ministern för utrikes ärendena hinder mot utlämning av den häktade föreligga, förordne då om hans lösgivande. Finnes hinder ej föreligga, skall den främmande staten underrättas om häktningen och skall därvid med tillämpning av de i 29 § givna bestämmelser utsättas viss tid, inom vilken framställning om den häktades utlämning skall göras.

31 §.

När någon enligt bestämmelserna i denna lag häktas, skola alla föremål, som han då har i sin besittning och vilka kunnå antagas vara av betydelse såsom bevismedel beträffande den förbrytelse, som lägges honom till last, eller vilkas utbekommande målsäganden kan antagas påfordra, tagas i beslag samt, där utlämning beviljas, överlämnas till myndighet i den främmande staten; ägande Konungen att med avseende å berörda föremål göra det förbehåll till betryggande av tredje mans rätt, som må anses påkallat.

(Utskottets förslag.)

25 §.

Den, som i främmande stat är efterlyst för brott, som enligt denna lag kan föranleda utlämning, må här i riket häktas utan att särskild framställning därom föreligger. Anmälan om häktningen skall ofördröjligen göras till utrikesdepartementet.

Finner ministern för utrikes ärendena hinder mot utlämning av den häktade föreligga, förordne då om hans lösgivande. Finnes hinder ej föreligga, skall den främmande staten underrättas om häktningen och skall därvid med tillämpning av de i 24 § givna bestämmelser utsättas viss tid, inom vilken framställning om den häktades utlämning skall göras.

26 §.

När någon enligt bestämmelserna i denna lag häktas, skola alla föremål, som han då har i sin besittning och vilka kunna antagas vara av betydelse såsom bevismedel beträffande den förbrytelse, som lägges honom till last, eller vilkas utbekommande målsäganden kan antagas påfordra, tagas i beslag samt, där utlämning beviljas, överlämnas till myndighet i den främmande staten; ägande Konungen att med avseende å berörda föremål göra det förbehåll till betryggande av tredje mans rätt, som må anses påkallat.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

III KAP.

Om vissa i samband med utlämningsväsendet stående framställningar från främmande stater.

32 §.

Vill främmande stat inhämta tillstånd att någon, som till densamma utlämnats, må, utan hinder av villkor, varom i 11 § under 1 förmåles, ställas till ansvar *eller vidare till tredje stat utlämnas för något annat före utlämningen förövat brott än det varför utlämning skett*, skall framställning härom göras på diplomatisk väg; och skall framställningen innehålla eller åtföljas av uppgift å förbrytelsens beskaffenhet samt tiden och orten för densamma.

Tillstånd, som nu sagts, må ej givas, såvitt enligt denna lag hinder mot utlämning för den uppgivna förbrytelsen skulle mött; dock att prövningen härav ej må under någon förutsättning omfatta frågan om den utlämnades brottslighet.

Där det ej finnes uppenbart, att hinder mot tillstånds meddelande lagligen möter, varde frågan härom underkastad prövning av högsta domstolen.

Sedan utslag i sålunda hänskjuten fråga givits, skall Konungen i statsrådet företaga framställningen till avgörande; dock må i intet fall densamma bifallas, där genom högsta domstolens utslag hinder mot tillstånds meddelande förklarats möta.

27 §.

Vill främmande stat inhämta tillstånd att någon, som till densamma utlämnats, må, utan hinder av villkor, varom i 11 § under 1 förmåles, ställas till ansvar *för något annat före utlämningen förövat brott än det varför utlämning skett eller vidare till tredje stat utlämnas*, skall framställning härom göras på diplomatisk väg; och skall framställningen innehålla eller åtföljas av uppgift å förbrytelsens beskaffenhet samt tiden och orten för densamma.

Tillstånd, som nu sagts, må ej givas, såvitt enligt denna lag hinder mot utlämning för den uppgivna förbrytelsen skulle mött; dock att prövningen härav ej må under någon förutsättning omfatta frågan om den utlämnades brottslighet.

Där det ej finnes uppenbart, att hinder mot tillstånds meddelande lagligen möter, varde frågan härom underkastad prövning av högsta domstolen.

Sedan utslag i sålunda hänskjuten fråga givits, skall Konungen i statsrådet företaga framställningen till avgörande; dock må i intet fall densamma bifallas, där genom högsta domstolens utslag hinder mot tillstånds meddelande förklarats möta.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

33 §.

Tillstånd att genom riket föra person, som av en främmande stat till annan utlämnas, må av Konungen meddelas under förutsättning att fråga icke är om svensk medborgare. Framställning härom skall göras på diplomatisk väg, och skall vid densamma vara fogad handling, utvisande innehållet av beslutet angående utlämningen, eller ock handling, som i 8 § första stycket omförmäles.

28 §.

Tillstånd att genom riket föra person, som av en främmande stat till annan utlämnas, må av Konungen meddelas under förutsättning att fråga icke är om svensk medborgare. Framställning härom skall göras på diplomatisk väg, och skall vid densamma vara fogad handling, utvisande innehållet av beslutet angående utlämningen, eller ock handling, som i 8 § första stycket omförmäles.

IV KAP.

Övriga bestämmelser.

34 §.

Utan hinder av vad ovan är i denna lag stadgat må, såvitt angår utlämning till Danmark eller Norge, under förutsättning av ömsesidighet:

1. utlämning medgivas jämväl för brott, som jämlikt 4 § icke skulle föranleda utlämning, såvitt å brottet enligt vad där sägs fängelsestraff kan följa;

2. i samband med beslut om utlämning för visst brott eller, där utlämning för visst brott redan beviljats, i den uti 32 § stadgade ordning lämnas medgivande att bestraffa den utlämnade jämväl för annat brott av beskaffenhet att utlämning därför icke kunnat jämlikt 4 § äga rum, därest hinder mot utlämning för

29 §.

Utan hinder av vad ovan är i denna lag stadgat må, såvitt angår utlämning till Danmark eller Norge, under förutsättning av ömsesidighet:

1. utlämning medgivas jämväl för brott, som jämlikt 4 § icke skulle föranleda utlämning, såvitt å brottet enligt vad där sägs fängelsestraff kan följa;

2. i samband med beslut om utlämning för visst brott eller, där utlämning för visst brott redan beviljats, i den uti 27 § stadgade ordning lämnas medgivande att bestraffa den utlämnade jämväl för annat brott av beskaffenhet att utlämning därför icke kunnat jämlikt 4 § äga rum, därest hinder mot utlämning för det

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

det brott icke på grund av övriga bestämmelser i lagen skulle hava mött.

35 §.

Vad i denna lag är stadgat skall icke äga tillämpning å framställningar om återförande av sjömän, som rymt ur tjänsten.

brott icke på grund av övriga bestämmelser i lagen skulle hava mött.

30 §.

Vad i denna lag är stadgat skall icke äga tillämpning å framställningar om återförande av sjömän, som rymt ur tjänsten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1913. Är enligt bestämmelse i traktat, som då är i kraft, skyldighet till utlämning stadgad i fall, då hinder enligt denna lag möter, eller står eljest bestämmelse i sådan traktat i strid mot vad i denna lag är stadgat, skall den bestämmelse lända till efterrättelse.

2:o) godkänna följande genom ifrågavarande proposition framlagda förslag till

Lag

om ändring i 1 kap. strafflagen.

Härigenom förordnas, att i 1 kap. strafflagen skall införas en ny § av följande lydelse:

5 §.

I vilka fall utlämning av förbrytare till främmande stat må ske, därom är särskilt stadgat.

Har någon såsom för brott misstänkt, tilltalad eller dömd blivit av främmande stat utlämnad till Sverige och hava vid utlämningsens beviljande särskilda villkor med avseende å hans åtalande och straffande blivit

av den främmande staten uppställda, skola de här i riket lända till efterrättelse.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1913.

Stockholm den 17 april 1913.

På lagutskottets vägnar:

JOHAN WIDÉN.

Reservationer:

vid utskottets hemställan under 1:o beträffande *förslaget till lag angående utlämning av förbrytare*

4 och 6 §§

dels av herr *Lindhagen*, som anförde:

»Vid behandling under föregående riksdagar av motioner om lindring i vissa föråldrade, synnerligen stränga straffpåföljder enligt sjölagen, har även av mig inom utskottet och i riksdagen betonats det berättigade i kravet på att sjölagen i dylika fall bringas till närmare överensstämmelse med den allmänna strafflagen. Den i första stycket av 4 och 6 §§ gjorda sammanställningen mellan allmänna strafflagens och sjölagens straffpåföljder blir under nuvarande förhållanden sakligt sett understundom mycket olikvärdig. Att i allmänhet den allmänna strafflagens straffmått här böra vara normerande och icke dylika speciallagars har i lagförslaget erkänts i 6 § med avseende å strafflagen för krigsmakten. Sjlöagen har också för närvarande i straffrättsligt hänseende enahanda undantagskaraktär som strafflagen för krigsmakten. Motionärernas erinran synas mig sålunda vara fullt riktig och har som sagt även på visst sätt redan vunnit erkännande i propositionen.

Lämpligast synes då vara att införa i 6 § beträffande sjölagen en motsvarande bestämmelse, som finnes där beträffande strafflagen för krigsmakten. Häremot lär dock kunna invändas att visst eller vissa brott enligt sjölagen sakna motsvarighet i den allmänna strafflagen. Det skulle

således kunna inträffa att utlämningslagen saknade bestämmelse att tilllämpa på framställning om utlämning för visst brott, vilket åter skulle leda även till det äventyret, att utländska makter ej skulle vilja inlåta sig med oss i traktatsöverenskommelser på en sådan grundval. Denna svårighet får dock ej föranleda att utlämningslagen i fråga om sjölagen helt förbiser vad den beträffande strafflagen för krigsmakten ansett sig böra iakttaga. Hur denna sak skall i lagtexten lämpligen lösas har dock av mig ej medhunnits att med någon vederhäftighet undersöka på grund av den korta reservationstiden av endast en även av andra göromål upptagen dag, som blivit för avgivande av reservationer mot utskottets betänkande beviljad. Emellertid anser jag att med anledning av herrar Perssons och Sandlers motion en ändring i förslaget bör av Riksdagen beslutas.»

och dels av herr Persson i Norrköping, som yttrat:

Svenska sjölagen föreskriver bland annat: »Sätter sig sjöman upp mot befälhavaren och vägrar honom lydnad, straffes med böter eller fängelse i högst 6 månader eller, där omständigheterna äro synnerligen försvårade, med straffarbete i högst 2 år». Som ingen åtskillnad göres på huruvida olydnaden mot befälhavaren försiggår å sjön eller vid hamn, synes mig att deltagarna i en helt vanlig sjömansstrejk kommer att falla under ovannämnda lagbestämmelser och att strejkande sjömän sålunda, åtminstone i vissa fall, skulle kunna utlämnas blott för deltagande i en kanske ur andra synpunkter lofvärd strejk. Detta synes mig vara så betänkligt, att jag anser att den svenska sjölagen i förevarande avseende bör, intill dess att den blir reformerad och mildrad, jämsställas med strafflagen för krigsmakten. På grund härav föreslår jag

att riksdagen må besluta ur 4 § utesluta orden: »eller den svenska sjölagen», samt att, om detta mitt yrkande bifalles, orden »eller den svenska sjölagen» i stället införas i 6 §, efter orden »strafflagen för krigsmakten».

7 §.

dels av herrar av Ekenstam, Trana, greve Lagerbjelke, von Baumgarten och Pettersson i Bjälbo, som ansett

att Kungl. Majts förslag i denna del bör oförändrat bifallas.

dels ock av herrar *Lindhagen* och *Persson* i Norrköping, vilka anförde:

»På de i herrar Perssons i Norrköping och Sandlers motion anförda grunder anse vi att även andra punkten i första stycket bör utgå. Dock torde för sådant fall den första satsen i ansiutning till formuleringen i våra utlämningstraktater böra i stället kompletteras med orden: »eller annan därmed sammanhängande förbrytelse».

Dessutom hava vi inom utskottet ansett att de engelska och nordamerikanska lagarnes formulering i förevarande ämne bäst tillgodoser den utlämnade personens tillbörliga anspråk på trygghet och säkerhet (se propositionen sid. 33). Visserligen stadgas i 11 § att vid utlämningen skall göras det villkor, att den utlämnade icke må åtalas eller straffas för någon annan före utlämningen begången straffbar handling än den, för vilken han utlämnas. Men detta innefattar dock särskilt i fråga om politiska brott ingalunda samma trygghet för den det gäller, som ett förbud mot utlämning. Svårigheter kunna visserligen möta vid tolkningen av ett så beskaffat stadgande i de speciella fallen, men det är likafullt av betydelse att en sådan princip får tillfälle att göra sig gällande.

Det synes oss därför att denna § bort erhålla följande lydelse:

»Utlämning må ej ske för politiskt brott eller därmed sammanhängande förbrytelse och ej heller i händelse den person, vars utlämnande på annan grund begäres, kan visa att hans utlämnande i själva verket begäres i avsikt att tilltala eller straffa honom för en förbrytelse av politisk beskaffenhet.»

Då emellertid motion ej väckts i den senare delen av detta yrkande och vår hemställan såsom omfattad endast av en minoritet inom utskottet måhända ej anses därutinnan kunna komma under bedömande, bliva vi i sådan händelse nödsakade att inskränka oss till en hemställan om, att denna § skall erhålla följande lydelse:

»Utlämning må ej ske för politiskt brott eller annan därmed sammanhängande förbrytelse.»

8 §.

dels av herrar *Persson* i Norrköping och *Lindhagen*, som beträffande första stycket yrkat

att Riksdagen med anledning av herrar Perssons och Sandlers motion måtte besluta att första stycket skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Utlämning må ej medgivas utan att till stöd för framställningen därom förebragts antingen av domstol meddelat fällande utslag eller ock av domstol eller annan behörig myndighet meddelat beslut, som innebär förordnande om häktning; skolande i handlingen *tiden och orten för brottet vara utsatta samt i övrigt omständigheterna vid dess begående vara så noggrant angivna att brottets beskaffenhet därav framgår.*

dels av herr *Persson* i Norrköping, som beträffande sista punkten av andra stycket hemställt

att med anledning av herrar Perssons och Sandlers motion sista punkten i andra stycket måtte utgå.

dels ock av herr *Lindhagen*, som beträffande sista punkten i andra stycket anfört:

»Detta förbehåll måste ur lagens synpunkt anses synnerligen betänkligt. Det medgiver nämligen regeringen att genom överenskommelse med främmande makt aldeles upphäva andra styckets innehåll, som är av största betydelse för den, vilkens utlämning begäres. Förbehållet är icke heller ägnat att giva svenska regeringen det stöd gent emot främmande makters tilläventyrs obehöriga anspråk, som lagen är avsedd att skänka. Allra minst blir förslaget tilltalande, då såsom i utskottet upplystes bestämmelsen är tillkommen för att kunna tillgodose fordringar i dylikt avseende, som pläga uppställas av europeiska stormakter. Sist nämnda omständighet framhölls emellertid å andra sidan göra en sådan bestämmelse oundgänglig vare sig man var med om den eller icke. Urständsatt att på den som sagt allt för korta reservationstiden kunna bilda mig ett slutgiltigt omdöme om denna sak har jag nu endast velat framhålla att förevarande bestämmelse i propositionen helst bör utgå.»

16 §.

av herr *Lindhagen*, som anfört:

»Det kan onekligen riktas principiella erinringar mot att häktning enligt denna § är ovillkorligen påbjuden. Det kan nämligen tänkas fall

då laga skäl därtill ej skulle föreligga enligt den svenska allmänna strafflagen. Då emellertid denna fråga kanske har nästan uteslutande ett teoretiskt intresse samt förslaget i denna del lär vara avfattat i enlighet med nyaste utländska föredömen såsom exempelvis de schweiziska föreskrifterna i ämnet, har jag ej funnit tillräcklig anledning att föreslå någon ändring i propositionen.

17—23 §§.

Av herr *Lindhagen*, som anförde:

»De icke politiska brott, för vilka utlänning hos oss vanligen förekommer, lära bestå väsentligen av stölder eller bedrägerier, begångna i hemlandet av norrmän, danskar och även tyskar o. s. v. För dessas behandling är det säkerligen onödigt att kräva avgörande i första hand av högsta domstolen och icke heller lär det vara oundgängligt i fråga om övriga icke politiska mål. Liksom underdomstolarne inom landet överlämna för brott tilltalade direkt till deras vederbörliga forum, synes mig en liknande samverkan lämpligen kunna äga rum mellan de svenska ortsmyndigheterna och ortsmyndigheterna i grannländerna. Detta är också en riktigare utvecklingslinje för den internationella rättssamhörigheten. Rätten till klagan står i varje fall öppen. Utskottets förslag innefattar dessutom ett egendomligt avsteg från strävandet just nu att med alla överkonliga medel söka nedbringa högsta domstolens arbetsbörda. Då enligt min uppfattning ej heller i övrigt avgörande skäl förebragts för utskottets ändringsförslag, synes mig den kungl. propositionen (§§ 17—28) mycket väl kunnat godkännas».

24 §.

Av herr *Persson* i Norrköping, som med instämmande av herrar *Lindhagen* och *Pettersson* i Södertälje hemställt

att Riksdagen i anledning av herrar *Perssons* och *Sandlers* motion måtte besluta, att de i sista punkten av denna § föreslagna tiderna, sex veckor och tre månader, måtte utbytas mot respektive en månad och två månader.

Övergångsbestämmelserna.

Av herrar *Lindhagen*, *Pettersson* i Södertälje och *Persson* i Norrköping, vilka anförde:

Därest den tillämnade lagstiftningen skall bliva av någon betydelse och ej stanna vid föreskrifter på papperet, måste våra nu gällande utlämningstraktater bringas i överensstämmelse därmed. Det har därför synts oss som om Riksdagen i och med antagandet av lagförslaget vore uppfordrad att till yttermera visso fästa Kungl. Maj:ts uppmärksamhet på förenämnda omständighet. Vi hemställa därför

att Riksdagen måtte på det sätt bifalla herrar Perssons och Sändlers motion, att Riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller, att Kungl. Maj:t ville i möjligaste mån vidtaga åtgärder i ändamål att våra utlämningstraktater bringas till överensstämmelse med bestämmelserna i föreliggande lag.
